

Pozor, mimořádná událost!

Manuál pro obce

Odolná obec

Manuál *Pozor, mimořádná událost* vznikl v rámci preventivního programu Diakonie ČCE *Odolná obec*, který zlepšuje připravenost obcí a měst v České republice. Do dnešního dne prošlo programem 15 českých obcí a měst. Z průzkumu obyvatel obcí vyšlo, že nejméně angažovaná a informovaná část obyvatel je ve věku 18-25 let, proto se tento manuál soustředí na ně.

V tomto manuálu najdete doporučení

- Jak komunikovat s občany, když se nic neděje (tzv. klidový režim) a pokud nastane mimořádná událost (zkráceně MU nebo krizový režim).
- Jaká témata a co konkrétně komunikovat v obou režimech.
- Jak přistoupit k plánování komunikace, co naplánovat lze a na co dbát v mimořádných situacích.
- Jaké kanály zvolit pro klidový a krizový režim.
- Jak často komunikovat.
- **V manuálu najdete i šablony pro Facebook příspěvky a záchytné body pro psaní textů.**

„Kdybyste měli další projekt, do kterého bychom se mohli zapojit, okamžitě bychom do toho šli.“

– Marie Cimrová, starostka obce Chodouny

Pomáháme obcím připravit se na mimořádné události

Na základě našich zkušeností z pomoci při mimořádných událostech jsme v Diakonii ČCE spustili pro obce preventivní program, který zlepšuje jejich připravenost na přírodní katastrofy.

- 1) V obci mapujeme, jak pojímá připravenost na mimořádné události vedení: Jsou plány jen na papíře, nebo vychází z praxe? Uděláme průzkum mezi obyvateli, co o připravenosti vědí.
- 2) Na základě našich zjištění pomáháme obci vypracovat plán, co zlepšit a jak.
- 3) Podporujeme zapojení místních komunit, děláme osvětu mezi obyvateli obce, aktivizujeme veřejnou debatu.
- 4) Posilujeme kapacity vedení obce prostřednictvím spolupráce s odborníky, vzdělávání, sdílení dobré praxe a know-how s dalšími obcemi.

Mladí a obce

- obyvatelé ve věku 18-25 let vnímají mimořádné události jako situace, na které se nelze připravit
- za MU považují povodně, tornáda, požáry nebo události, jako byla střelba na FF UK nebo aktuální válka na Ukrajině
- MU v nich vyvolávají pocity bezmoci a strachu a také solidaritu, odhodlání pomoci a vůli se angažovat
- komunikace obcí jim přijde roztříštěná do mnoha kanálů, ocenili by zejména v době krize jeden, přehledný komunikační kanál
- věří obcím více než médiím
- **mají zájem se podílet na chodu obce, v případě, že chcete cílit na ně, je dobrý nápad oslovit jejich zástupce a zapojit je do plánování komunikace**

Co komunikovat

Co komunikovat

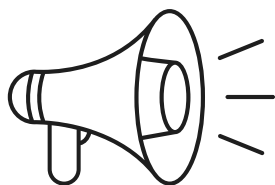
Z našeho výzkumu vyplývá, že mladí obyvatelé mají pocit, že se na konkrétní situaci téměř nejde připravit. Pokaždé jde o něco nového. Mimořádné události v nich vyvolávají pocit bezmoci a strachu, ale zároveň i solidaritu a odhodlání pomoci.

V klidovém režimu tedy obyvatele ujišťujeme, že se na mimořádné události lze připravit. Zvyšujeme jejich informovanost co nejvíce prakticky a jednoduše. Nestrašíme.

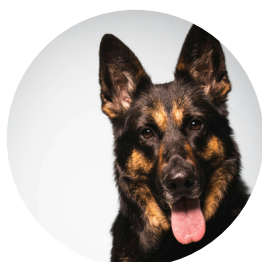
Pilíře komunikace v klidovém režimu

Vysvětlovat, co mají občané ZNÁT bez ohledu na typ mimořádnou událost.

Obec se zaměřuje na preventivní informovanost občanů a tím si vytváří možnost ušetřit čas během mimořádné události.

Co je to siréna
a co znamená,
když jí slyším

Co je to
mimořádná
událost a jaká
může nastat

Na koho se
mohu obrátit

Co je to krizový
plán a kdo ho
řeší

Pilíře komunikace v krizovém režimu

Vysvětlovat to, co mají občané DĚLAT v případě mimořádné události.

Role obce je vžít se do konkrétních situací, pomoci občanům jednat správně a neztrácet čas.

**Jak se mám
chovat, pokud
mám blízké
a kamarády
v zasažené
oblasti**

**Jak se mám
chovat, když já
sám / sama žiji v
rizikové oblasti**

Jak na evakuaci

**Jakým zdrojům
informací mohu
věřit**

Jak plánovat

Jak plánovat

Září-říjen-listopad jsou vhodnými měsíci pro komunikaci, protože bývají z hlediska mimořádných událostí nejklidnější. V ideálním případě by se témata týkající se přípravy na mimořádné události měly objevovat v komunikaci obcí celoročně.

Krizová komunikace by měla začít, co nejdříve.

Jak často komunikovat (doporučení)

V klidovém režimu je potřeba si hlídat četnost. Nejvhodnější četnost komunikace v klidovém režimu se špatně odhaduje. Lepší je se řídit pravidlem, nemít prodlevu v komunikaci témat delší než měsíc. **Čím méně se budete s tématy připomínat, tím více práce budete mít v krizovém režimu.**

Pokud si zvolíte četnost 2x za měsíc, **stanovte si pevné dny v týdnu**, kdy budete komunikovat. Plánování tak bude jednodušší.

Doporučujeme mít 1x ročně, na podzim, kampaň neboli **delší blok intenzivnější komunikace**. Podpoříte tím dlouhodobou připravenost občanů.

V krizovém režimu může být četnost klidně v rámci hodin, těžko se plánuje. Doporučujeme myslet spíše **na vizuál, který by měl být jeden maximálně dva**. A mít pouze **jeden kanál a jednoho odpovědného člověka**.

Kde komunikovat

Kde komunikovat

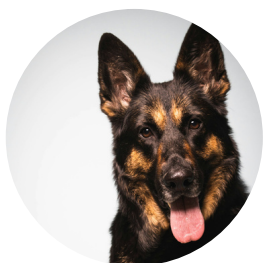
Facebook

Nejvhodnějším kanálem je Facebook. Zasáhnete na něm větší skupinu lidí a je používáný stále i mezi mladými.

Tento kanál používejte v klidovém i krizovém režimu. Nemá smysl soustředit se na více kanálů.

Můžete použít osobní profil starosty nebo jiného zástupce města, pokud s tím souhlasí.

Příspěvky přesto sdílejte i na profilu obce.

Pouze v klidovém režimu

Sdílejte informace do FB skupin či na profily partnerů města.

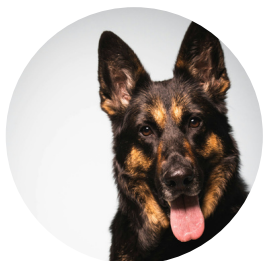
Nezapomeňte v krizovém režimu

Spolupracovat s hasiči i online. Sdílejte jejich příspěvky, ušetří si tím také práci.

Další relevantní profily, z nichž můžete sdílet informace / příspěvky:

- ČTK, ČT24
- CHMU Twitter účet
- Česká asociace pojišťoven – povodňová mapa

SMS a obce

Pouze v klidovém režimu

Motivovat občany k zapnutí notifikací skrz smsky. Také šetří čas.

Doporučujeme 1x za měsíc připomenout, motivovat.

Nezapomeňte v krizovém režimu

Důležité hlavně pro seniory a starší občany.

Stejně četná jako komunikace na FB. Záleží na obci, může být i menší než na FB.

Obecná doporučení:

- V klidovém režimu si můžete zapnout sdílení na FB a IG, tak aby se vám příspěvky spojené s MU propisovaly na oba profily.
- Pokud máte profily na jiných sociálních sítích, doporučuji upozornit, že komunikaci v krizovém režimu přesouváte na jeden kanál. Hlavně z důvodů případných komentářů a soukromých zpráv. Chcete komunikaci udržet na jednom kanálu.

Šablony

Klidový režim

Text:

Tohle je Rex.

Náš obecní pes. Čas od času se objeví u nás na profilu, aby vás informoval o tom, jak se chovat při mimořádných událostech, jako je povodeň, požár nebo tornádo.

Sdílejte ho vašim blízkým, ať se taky seznámí.

Obrázek

Toto jsou pouze naše návrhy, které můžete použít a upravit dle vašich vizuálních zvyklostí a preferencí.

Veřejný odkaz na šablony najdete zde:

https://www.canva.com/design/DAGM434xpfM/9O4wyzHKntYJHR3pq_Z8Q/edit?utm_content=DAGM434xpfM&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=sharebutton

Klidový režim

Text:

Co je to siréna?

Siréna je zvukový signál, který obce využívají pro informování obyvatel. Věděli jste, že existují tři sirény?

1. Všeobecná výstraha
2. Požární poplach
3. Zkušební tón

Dnes si představíme zkušební tón, který se používá pro zkoušku sirén.

Uslyšíte táhlý nepřerušovaný tón sirény trvající 140 vteřin a poté zprávu:

„Zkouška sirén, zkouška sirén, zkouška sirén. Právě proběhla zkouška sirén. Zkouška sirén“.

Zkoušky sirén se uskutečňují první středu v měsíci ve 12 hodin.

Obrázek

Klidový režim

Text:

Co mám dělat, když zní siréna?

Pokud zazní siréna a nejedná se o tzv. zkoušku sirén, tak je nutné si uvědomit, před jakým nebezpečím nás siréna varuje.

V případě, že jste si vědomi toho, že vás siréna varuje před nebezpečím povodňové vlny, je nutné se co nejrychleji přemístit na bezpečné místo, např. na kopec, úbočí kopce.

Pokud se ve vašem nejbližším okolí žádné takové místo nenachází, přemístěte se do vyšších pater některé z nedalekých vysokých budov.

Obrázek

Klidový režim

Text:

Co je to mimořádná událost?

Jednoduše řečeno mimořádné události vznikají, pokud je něčeho nadbytek nebo nedostatek. Nejčastějším případem u nás je povodeň, kdy je nadbytek vody a nebo sucho, kdy je nedostatek deště.

Mimořádné události mohou vyvolat přírodní jevy např. povodeň, zemětřesení, vichřice nebo přemnožení škůdců a nebo člověk např. havárie, terorismus, válka, nepokoje.

Mimořádnou událost ohlašuje obec pomocí sirén.

Obrázek

Zdroj: Web Libochovice

Klidový režim

Text:

Na koho se mohu obrátit v případě mimořádné události

Informace o mimořádné události vyhodnocuje IZS prostřednictvím operačního střediska HZS neboli hasiči, kteří zajišťují:

- nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události,
- vyhodnocení stupně poplachu
- neodkladný zásah v místě mimořádné události

Jsou proto ti nejpovolanější. V případě mimořádnou událost se musí hlavně starat o zásah v místě, proto se s dotazy obračejte na hasiče jen pokud je to opravdu nutné. Jinak se obračejte na obec.

Vyhodnocení akutnosti je na každém z nás.

Obrázek

Zdroj: Web Libochovice

Klidový režim

Text:

Co je to evakuace a kdo jí řeší?

Za organizaci evakuace obyvatelstva v obci odpovídá naše starosta / starostka, který ji organizuje v dohodě s velitelem zásahu a s HZS kraje.

Při evakuaci stanoví několik záchytných bodů pro obyvatelstvo:

- a) evakuační zóna, odkud bude třeba evakuovat obyvatelstvo
- b) uzávěra, místo řízeného vstupu a výstupu do a z evakuační zóny; bývá zpravidla umístěna na přístupové silnici
- c) evakuační trasa, kudy povede evakuace
- d) místo shromažďování pro evakuované, kam musí zamířit všichni
- e) místo nouzové ubytování

Obrázek

Zdroj: HZSCR

Krizový režim

Text:

Pozor, mimořádná událost
#pomocblizkemu

Máte kamaráda / kamarádku, která je v oblasti mimořádné události? A nemůžete se jí dovolat?

Zavolejte na tísňovou linku 112, pomohou vám.

Pro ověřené informace, co se děje na místě, sledujte Český rozhlas a Českou televizi.

Obrázek

Zdroj: HZSCR

Krizový režim

Text:

Pozor, mimořádná událost
#žijusam/a

Jste sám / sama? Zafukejte na souseda.

Nebo zavolejte na tísňovou linku 112,
pomohou vám.

Pár rad pro všechny:

- nepodceňujte vzniklou situaci, neriskujte svůj život
- nejednejte ukvapeně, nezmatkujte, zachovejte klid a rozvahu
- majetek zachraňujte jen tehdy, pokud není ohrožen život a zdraví, nepřeceňujte své síly
- zbytečně netelefonujte, telefonní síť bude nejspíš přetížena
- nezapomeňte si doklady, brýle a léky
- pomáhejte blízkým, nemohoucím, seniorům a dětem.

Obrázek

Zdroj: HZSCR

Krizový režim

Text:

Pozor, mimořádná událost
#musímeseevakuovat

Je vyhlášena krátkodobá evakuace, na pár hodin, než pomine bezprostřední nebezpečí.

Pokud budete u příbuzných nebo známých, sdělte na sebe kontakt starostovi obce.

Nevracejte se do již opuštěných a uzavřených prostor!

Obrázek

Zdroj: HZSCR

Krizový režim

Text:

Pozor, mimořádná událost
#musímeseevakuovat

Je vyhlášena dlouhodobá evakuace, která může trvat několik dní, ale i týdnů.

Většině z evakuovaných osob může pomoci s ubytováním rodina, příbuzní a známí. Pokud nemáte možnost se k někomu uchýlit, můžete využít nouzového ubytování.

Pro informace je nutné se dostavit na určené místo shromáždění!

Obrázek

Zdroj: HZSCR

Krizový režim

Text:

Pozor, mimořádná událost
#musímeevakuovat

Bez ohledu na to, na jak dlouho se musíte evakuovat. Nezapomeňte:

- uhasit otevřený oheň (svíčky, krb, kamna...)
- vypnout elektrické a plynové spotřebiče (mimo mrazáků a ledniček)
- uzavřít okna
- vzít si doklady a pravidelně užívané léky, brýle a podobné pomůcky
- vhodně se dle ročního období obléknout
- uzamknout byt
- dostavit se na určené místo shromáždění
- řídit se pokyny osob, které evakuaci řídí

Obrázek

Krizový režim

Text:

Pozor, mimořádná událost
#musímeseevakuovat

Je vyhlášena dlouhodobá evakuace.
Nezapomeňte:

- připravit si pytle s pískem a utěsnit jimi nízko položené dveře a okna
- utěsnit kanalizaci a odpad v nižších patrech (sklep nebo přízemí)
- uklidit či upevnit věci kolem budovy, které by mohla odnést voda
- vynést předměty v domě do vyšších pater
- připravit vozidlo na evakuaci nebo jej odvézt na vyvýšené místo
- uzavřít hlavní uzávěr vody, plynu a elektrické energie
- potraviny s krátkou trvanlivostí vzít s sebou nebo ekologicky zlikvidovat
- před opuštěním obydlí se přesvědčit, že i sousedé vědí o vyhlášení evakuace
- dětem vložit do kapes oděvu cedulku se jménem a kontaktem na rodiče
- vzít si evakuační zavazadlo a nechat vzkaz na dveřích pro evakuační orgány o tom, kdo, kdy a kam se evakuoval s kontaktem na sebe.

Po evakuaci bude postižená oblast uzavřena a střežena proti rabování.

Obrázek

Zdroj: HZSCR

Krizový režim

Text:

Pozor, mimořádná událost #evakuačnízavazadlo

Evakuace může trvat několik dní i týdnů. Je proto třeba mít s sebou sbalené potřebné osobní věci. Jako evakuační zavazadlo je vhodné použít batoh, cestovní tašku nebo kufr, označit ho svým jménem a adresou. Evakuační zavazadlo by mělo zejména obsahovat:

- základní trvanlivé potraviny, nejlépe v konzervách, balený chléb a pitnou vodu na 1 – 3 dny
- předměty denní potřeby, jídelní misku a příbor
- osobní doklady, peníze, pojistné smlouvy a cennosti
- mobilní telefon s nabíječkou nebo přenosné rádio s rezervními bateriemi
- toaletní a hygienické potřeby
- pravidelně užívané léky, svítilnu a náhradní baterie
- náhradní prádlo, oděv, obuv, pláštěnku, spací pytel nebo přikrývku
- kapesní nůž, zápalky, šití a další drobnosti.

Obrázek

Zdroj: HZSCR

Krizový režim

Text:

Pozor, mimořádná událost
#spolehlivéinformace

Sledujte náš FB a web.

FB hasičského sboru.

A Český rozhlas a televizi.

Prosíme všechny:
Nerozšiřujte neověřené a poplašné
zprávy.

Informace získávejte výhradně z
oficiálních zdrojů a ty respektujte.

Obrázek

Zdroj: HZSCR

**Pozor,
mimořádná událost!**

Tento manuál vznikl v rámci
projektu Odolná obec díky
finanční podpoře Diakonie
Katastrophenhilfe.

Diakonie
Katastrophenhilfe

Diakonie
Českobratrské církve evangelické

odolná
**OB
EC**